

On behalf of:

Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation, Building and Nuclear Safety

Xuất bản bởi:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

of the Federal Republic of Germany

PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH VÀ THỰC HIỆN CÁC GIẢI PHÁP THÍ ĐIỂM EbA TẠI HÀ TĨNH

Các thông tin cung cấp:

- Phương pháp xác định các giải pháp EbA có sự tham gia
- Quá trình xác định các giải pháp EbA và hiện trạng địa điểm thí điểm
- Các giải pháp thí điểm đã được xác định và các tác động trong tương lai.

Những gì đã làm được?

Là một phần của dự án 'Lồng ghép chiến lược thích ứng dựa vào hệ sinh thái ở Việt Nam', nhóm dự án GIZ EbA phối hợp với Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Tĩnh, cán bộ địa phương xác định địa điểm và các giải pháp EbA phù hợp từ kinh nghiệm thực tế về thích ứng dựa trên hệ sinh thái ở tỉnh Hà Tĩnh.

Sườn đồi dốc tại khu vực thí điểm

Quá trình xác định các giải pháp EbA được thực hiện theo cách thức có sự tham gia và một phần từ phương pháp đánh giá nhanh các giải pháp thích ứng do USAID đề xuất. Bao gồm i) tiến hành đánh giá sàng lọc nhanh các tài liệu sẵn có dựa vào các bên liên quan; ii) tập trung vào các nguồn lực, các nhóm nhỏ và tài sản có nguy cơ tổn thương cao để đánh giá tính tổn thương; iii) tìm kiếm các cơ hội thích ứng nhanh; iv) tiến hành một nghiên cứu khả thi về các lựa chọn EbA tiềm năng nhất và v) áp dụng các tiêu chí thiết kế để lựa chọn giải pháp thích ứng tiềm năng nhất.

Tiêu chí tiếp cận chính trong giai đoạn thiết kế

1. Chi phí thực hiện thấp;
2. Hiệu quả trong việc giảm thiểu tình trạng dễ bị tổn thương do khí hậu;
3. Thực hiện nhanh và dễ dàng;
4. Nhiều lợi ích đồng thời và hạn chế những bất lợi;
5. Tính linh hoạt;
6. Tối ưu hóa các nguồn lực địa phương (Vd. Lực lượng lao động, các dịch vụ hệ sinh thái và kiến thức truyền thống);
7. Khả năng nhân rộng;
8. Tính bền vững về khía cạnh kinh tế, xã hội và môi trường.

Phương pháp

Tại tỉnh Hà Tĩnh, một phương pháp luận sáu bước đã được áp dụng cho nghiên cứu đánh giá nhằm đạt được các kết quả mong muốn. Sau khi báo cáo ban đầu được soạn thảo dựa trên phương pháp xác định có sự tham gia, Trung tâm Nghiên cứu Nông lâm Thế giới (ICRAF) đã thực hiện nghiên cứu đánh giá nhằm đảm bảo tính gắn kết của các kết quả trong một phạm vi khoa học và khuôn khổ EbA, và cung cấp sự phản hồi quan trọng cho việc sàng lọc và hoàn thiện của họ. Dựa trên các khuyến nghị từ phương pháp xác định có sự tham gia và báo cáo đánh giá, các hoạt động thí điểm đang được triển khai thực hiện.

Quá trình xác định các giải pháp EbA

- Lựa chọn phân tích 5 xã của Hà Tĩnh
- Thôn 1, xã Sơn Thọ, huyện Vũ Quang được lựa chọn để thực hiện thí điểm
- Chuẩn bị một danh sách các giải pháp EbA tiềm năng và lựa chọn giải pháp phù hợp nhất dựa vào ma trận điểm
- Làm giàu rừng được xác định là giải pháp thích ứng tiềm năng nhất

Thông tin về khu vực thí điểm

Sơn Thọ là một xã miền núi của huyện Vũ Quang, cách trung tâm tỉnh khoảng 70km. Diện tích tự nhiên khoảng 4.591 ha, trong đó đất nông nghiệp chiếm khoảng 668 ha (14.5%), đất rừng khoảng 3.465 ha (75.5%), và đất phi nông nghiệp khoảng 290 ha (6.3%). Có khoảng 2.715 cư dân sinh sống trong 756 hộ gia đình, phân bố tại 10 thôn.

Hệ sinh thái ở xã Sơn Thọ rất phong phú, bao gồm rừng nguyên sinh; khu vực trồng keo lá tram, lúa nước; canh tác hỗn hợp - sắn - mía đường - ngô - cây lâu năm - cam; và vườn nhà.

Nguồn thu nhập chính là từ sản xuất nông nghiệp - trồng keo, trồng cam và nuôi gia súc - chỉ một lượng nhỏ thu nhập từ ngành dịch vụ.

Xã trải qua nhiều kiểu thời tiết khác nhau trong năm. Hạn hán khắc nghiệt, các đợt nóng và gió khô xảy ra từ tháng 4 đến tháng 9, nhiệt độ lên đến 41°C. Mưa lớn ở khu vực thường xảy ra vào tháng 10 đến tháng 11, gây ra lũ lụt, lũ quét, sạt lở đất, và bão. Thời kì lạnh và mưa lũ diễn ra trong tháng 12 và tháng 1.

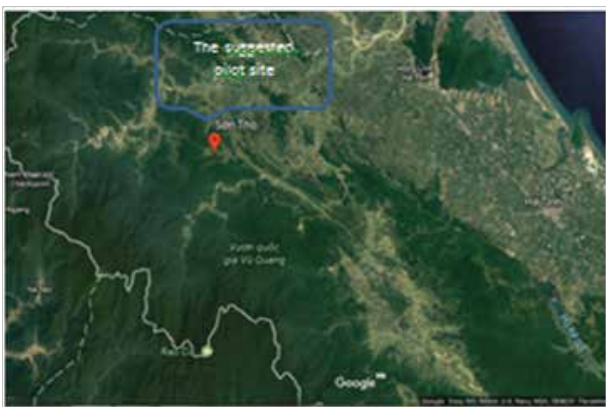
Thôn 1 nằm ở khu vực phía bắc của xã, dọc theo đường mòn Hồ Chí Minh. Ở đây có 413 ha diện tích tự nhiên, với rừng thứ sinh và trồng keo độc canh chiếm tỉ lệ cao nhất, cụ thể là khoảng 180 ha.

Thôn có 114 hộ gia đình, trong đó có 10 hộ nghèo.

Thôn 1 có cùng kiểu khí hậu với các thôn khác ở trong xã, nhưng người dân ở đây phải chịu những tác động nghiêm trọng hơn do hạn hán, vì nguồn nước tự nhiên ít hơn ở các thôn khác. Trong sản xuất nông nghiệp, trong khi một phần đất thấp và bằng phẳng được sử dụng trồng lúa nước và cây hàng năm, thì cam - mang lại thu nhập cao nhất - lại nằm ở các sườn đồi, gây nhiều khó khăn cho người trồng trọt.

Quá trình thực hiện

Một nhóm gồm 27 hộ gia đình tham gia với 34.5ha, rừng đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Đồi dốc được chia làm 3 phần, với mỗi khu vực sẽ được tiến hành các hoạt động can thiệp theo các nhu cầu xác định.

Khu vực thí điểm - xã Sơn Thọ, huyện Vũ Quang, tỉnh Hà Tĩnh

Phần đỉnh đồi

- Cây gỗ bản địa (bao gồm *Erythrophleum fordii*, *Cinnamomum iner*, *Manglietia glauca*) được trồng để làm giàu phần đỉnh dốc, nơi các loài bản địa vẫn còn tồn tại, nhưng tổ thành và mật độ thấp.
- Tập huấn về kĩ thuật trồng trọt, theo dõi và đánh giá.
- Hướng dẫn sử dụng các thực bì dưới tán hiện có

Phần sườn đồi

- Tại phần này đang trồng cây ăn quả, đặc biệt là cây cam.
- Trồng cỏ, dưa và cây hoa màu hàng năm;
- Cung cấp các khóa tập huấn về kĩ thuật trồng trọt, giám sát và đánh giá; thiết lập cơ chế giám sát và đánh giá;
- Cung cấp đào tạo về lưu trữ nước mưa cho cây ăn quả trong thời kì hạn hán;
- Tham quan các mô hình nông nghiệp tốt của mô hình trồng cam với hệ thống tưới nhỏ giọt để tăng cường năng lực.

Phân chân dốc

- Trồng hoa màu hàng năm (lạc, mía đường, sắn, cỏ);
- Nuôi ong lấy mật;
- Tập huấn về sản xuất và sử dụng phân hữu cơ.

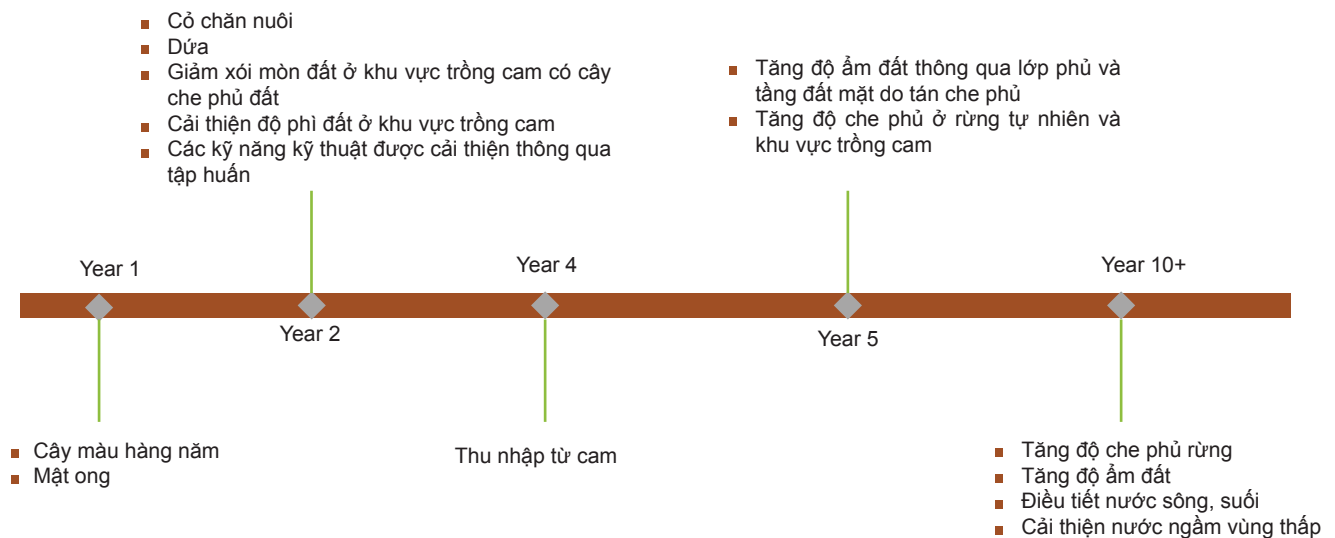
Khả năng nhân rộng và tính bền vững của các giải pháp can thiệp thí điểm

- Thực hiện đánh giá nhu cầu đào tạo như là một phần của chương trình tăng cường năng lực;
- Lên kế hoạch tổ chức các chuyến tham quan, học tập kinh nghiệm các mô hình tốt tại Hà Tĩnh (ví dụ như phương pháp lưu trữ nước, công nghệ quản lý cây trồng);
- Lên kế hoạch tổ chức các hoạt động truyền thông và nâng cao nhận thức dưới hình thức chia sẻ bài học và kinh nghiệm ở cấp huyện.

Trồng dứa theo đường đồng mức

Các hoạt động thí điểm dự kiến sẽ mang lại những lợi ích như sau

Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức GIZ

Dự án lồng ghép chiến lược thích ứng dựa vào hệ sinh thái tại Việt Nam

Phòng 031, tầng 3, tòa nhà Coco

14 Thụy Khuê, Hà Nội, Việt Nam

T: +84 (024) 32 37 31 10

E: office.eba@giz.de

I: www.giz.de/viet-nam